

RTU studiju kurss "Latvija pasaules vēstures kontekstā I"**OL000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1392
Nosaukums	Latvija pasaules vēstures kontekstā I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Linda Pavītola - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiek aplūkoti sekojoši jautājumi: Latvijas vēstures periodizācija un avoti, Latvijas senvēsture, etnogrāfija un novadpētniecība. Kursa satura pamatā ir divi principi: sistēmiskums (savstarpējās saites dažādās dzīves jomās un līmeņos) un vēsturiskums (hronoloģiskais un izmaiņas).
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis – veidojot izpratni par Latvijas senvēstures kultūrvēsturiskajām pamatīpatnībām, veicināt vēsturiskās apziņas veidošanos un attīstīt pašvadības kompetenci. Kursa uzdevumi: 1. Sekmēt izpratnes veidošanos par vēstures procesiem, par senlatviešu dzīves reālajām, to izziņāšanas iespējām un to recepciju mūsdienās; 2. Pilnveidot prasmes darbā ar vēstures avotiem un vēsturisko literatūru, veidojot pētnieciskā darba iemaņas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Rakstiski un mutiski prezentēts ziņojums "Latvijas(arheologs) un viņa darbība" 2. Pētījums "... (reģions) tradīcijas" 3. Pētniecisks projekts "NovadaX.... iedzīvotāju dzīves reāliju īpatnības" (rīcības plāns un izstrādātais ziņojums)
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Urtāns, J. Latgales pilskalni un to folklorā. Rīga: apg. "Jānis Roze", 2024. 2. Graudonis, J. Arheoloģijas terminu vārdnīca. Rīga: Zinātne, 1994. 3. Karaša, D. Latviskās sadzīves tradīcijas un godi. Rīga: Jumava, 1991. 4. Klišāns, V. Latvijas vēsture no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām Baltijas, Eiropas un pasaules kontekstā. Rīga: Zvaigzne ABC, 2018. 5. Latvieši un Latvija. 1.sej. Red. Jansone, I. un Vasks, A. Rīga: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2014. 6. Latvieši un Latvija. 4.sej. Red. Hausmanis V. un Kūle M. Rīga: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2014. 7. Latvija un latvieši 2.sej. Rīga: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2018.° 8. Radiņš, A. Arheoloģisks ceļvedis latviešu un Latvijas vēsturē. Rīga : Neputns, 2012. 9. Sedovs, V. Balti senatnē. Rīga : Latvijas Vēstures Institūta apgāds, 2004. 10. Priedītis, A. Latvijas kultūras vēsture. No vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Daugavpils, 2000. Papildu/Additional: 1. Arheoloģija un etnogrāfija. 20. laid.: Pētījumi par Kurzemi un Zemgali / Atb. red. Ē. Mugerēvičs. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2000. 2. Arheologi Elvīra Šnore (1905–1996) un Rauls Šnore (1901–1962): Biobibliogrāfija, vēstules, laikabiedru atmiņas. Rīga: LU LVI apgāds, 1997. 3. Arheoloģija un etnogrāfija. 21. laid.: Pētījumi par akmens laikmetu un agro metālu periodu / Atb. red. A. Vasks. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2003. 4. Arheoloģija un etnogrāfija. 22. laid.: Veltījums arheoloģes Elvīras Šnores 100 gadu jubilejas atcerei. Sast. Ieva OSE. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2005. 5. Arheoloģija un etnogrāfija. 23. laid.: Veltījums seno apģērbu pētniecei arheoloģei Dr. habil. hist. Annai Zariņai 85 gadu jubilejā. Sast. Ieva Ose. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2006. 6. Graudonis, J. Mana dzīve atmiņu gaismā. Arheologa dzīvesstāsts. Rīga: Zinātne, 2008. 7. Latvijas senākā vēsture: 9. g.t. pr.Kr. – 1200. g. – Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2001. 8. Latviešu tautas ēdieni. Latvijas vēstures institūta etnogrāfisko ekspedīciju materiāli / Sastādītāja Linda Dumpe. Rīga: Zinātne, 2009. Norwich, J.J. Cities that shaped the ancient. London: Thames & Hudson 2014. 9. Mathieu J. R. (ed.) Experimental Archeology, replicating past objects, behaviours and processes, BAR International Series 1035, 2002 10. Urtāns, J. Aerālā arheoloģija / Juris Urtāns ; Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Rīga, 2001. 11. Vasks, A., Vaska, B., Grāvere, R. Latvijas aizvēsture. Rīga: Zvaigzne ABC, 1997. 12. Zeids, T. Senākie rakstītie Latvijas vēstures avoti. Rīga: Zvaigzne, 1992. 13. Šenberga, Ruta. Dzimtu vēstures pētījumi - aktuāls novadpētniecības virziens. Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2007. Rīga : Rīgas Centrālā bibliotēka, 2008.
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs

1. Ievads Latvijas vēsturē. 1.1. Latvijas vēstures periodizācija. 1.2. Latvijas vēstures avoti. Latvijas vēstures historiogrāfijas virzieni.	4	12	4	12
2. Latvijas senvēstures īpatnības. 2.1. Latvijas teritorija un tās iedzīvotāji līdz 13. gadsimtam. 2.2. Arheoloģijas nozīme Latvijas senvēstures izpētē. Arheoloģijas vēsture Latvijā.	8	12	4	16
3. Etnogrāfija. 3.1. Etnogrāfija par senlatviešu dzīvesveidu. 3.2. Senlatviešu dzīvesveids.	10	14	4	20
4. Novadpētniecība. 4.1. Novadpētniecība un vēsture – kopīgais un atšķirīgais. 4.2. Mūsdienu Latvijas reģionu kultūrvēsturiskā specifika.	10	14	4	20
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Izprot Latvijas vēstures traktējuma dažādību un skaidro tā iemeslus. 2. Izprot Latvijas senvēstures pamatīpatnības.	Rakstiski un mutiski prezentētais ziņojums. Atbildes eksāmena testā.
Prasmes: 3. Orientējas Latvijas vēstures periodizācijā. 4. Skaidro arheoloģijas, etnogrāfijas un novadpētniecības vietu un nozīmi Latvijas vēstures pētniecībā.	Pētījums par tradīcijām kādā no Latvijas novadiem. Atbildes eksāmena testā.
Kompetence: 5. Demonstrē sistēmisku pieeju Latvijas vēstures interpretācijā.	Pētniecisks projekts. Atbildes eksāmena testā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Rakstiski un mutiski prezentētais ziņojums "Latvijas(arheologs) un viņa darbība.	20
2. Pētījums "... (reģions) tradīcijas".	25
3. Pētniecisks projekts "NovadaX.... iedzīvotāju dzīves reāliju īpatnības" (rīcības plāns un izstrādātais ziņojums)	25
4. Noslēguma pārbaudījums: Tests	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	